

«2026: TOC DE QUEDA»

(NOTA DE L'AUTOR: Els personatges i els fets que apareixen a continuació són fruit de la imaginació de l'autor. Qualsevol paregut amb la realitat és puta coincidència.)

Quan el vint-i-cinc d'abril de 2026, amb motiu de la commemoració del vinté aniversari de l'entrada en vigor del nou Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, el CIS (Centre d'Investigacions Sociològiques) declarava en el seu informe que durant els darrers deu anys l'ús social del valencià s'havia incrementat en un 0,05 per cent, totes les alarmes es van disparar. La primera mesura resultant d'aquest informe era la convocatòria immediata d'una reunió al més alt nivell entre el president del Govern espanyol i el Molt Honorable President de la Generalitat Valenciana. En aquesta cimera, el Molt Honorable President de la Generalitat Valenciana declarava de manera inequívoca l'espanyolitat del poble valencià i es comprometia amb el president espanyol a col·laborar colze a colze amb el govern central per estudiar les mesures adients encaminades a recuperar l'espai lingüístic perdut per l'espanyol i a garantir els malmesos drets lingüístics dels castellanoparlants a la Comunitat. S'hi comprometia igualment a reformar immediatament l'Estatut i la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià i a frenar qualsevol eufòria nacionalista que poguera esclatar a partir de dades tan contundents. El president del govern espanyol reconeixia i agraià públicament el compromís del Molt Honorable, i garantia el suport absolut del govern central a qualsevol mesura que la Generalitat considerara adient per tal de redreçar la situació, alhora que es comprometia a destinar una partida pressupostària extraordinària per a la instauració

d'una seu permanent de l'Instituto Cervantes en cada una de les capitals de província valencianes.

Un mes després, el president de la Generalitat Valenciana convocava una reunió extraordinària amb tots els alcaldes de ciutats i pobles governats pel Partit Popular amb una població superior als cinc mil habitants, per tal d'estudiar conjuntament una bateria de mesures que, d'una banda, contribuïren a frenar *«la mes que pobable desaparicio del castella en la nostra Comunitat en un curt plaç, en el cas que no apliquem les mesures correctores adecuaes»*, segons paraules del conseller d'Educacio, Asunts Socials i Mig Ambient. La reunió d'alcaldes acabava amb una declaració conjunta en la qual es manifestava la ferma voluntat de les autoritats locals i autonòmiques de treballar perquè el poble valencià continuara sent un model de convivència pacífica de cultures i llengües, ben allunyat del model nacionalista independentista radical excloent, d'altres territoris. Igualment s'hi arribava a l'acord de demanar a la FEF (Federació Espanyola de Futbol) la celebració de sengles partits amistosos de la selecció espanyola en cadascuna de les capitals de província, coincidint amb els dies 9 d'octubre, 19 de març i 25 d'abril.

Una setmana més tard, el DOGV publicava una bateria d'iniciatives legals d'emergència, la més important de les quals era el Decret 49/2026 de 17 de maig, en què es declarava el *«Toc de queda lingüístic»*, a través del qual s'establia la *«prohibisio del us del valensia, tant oral com escrit, a partir de les 21:00 hores, en la via publica, en els mitchos de comunicació i en tots aquells puestos o actes que puguen tindre la considerasio de publics o que ultrapasen la considerasio d'actes de comunicasio personal i intima fora d'una propietat privada a la que, en ningun cas, tindra acses el public en general, pasant, en ixe cas a ser considerat puesto public»*.

L'aplicació d'aquest decret portava com a conseqüència l'obertura d'un nombre considerable de denúncies i expedients sancionadors, alguns fragments dels quals s'esmenten a continuació.

La Vila Joiosa, 2-5-2026: «[...] que a les 21:15 el denunciad va parar el cotxe en un semàfor en roig i quan jo em vaig parar amb la moto al seu costat, ell em va dir “bona nit, Pep, què fas, xe?”, a la qual cosa li vaig respondre “estacione el vehículo y baje del coche con la documentación”, i ell em va contestar “que vols que mo’n fem una?”, cosa a la qual vaig contestar “le repito que estacione el vehículo y baje del coche con la documentación”, a la qual cosa el denunciad es va negar mentre em deia “hòstia, Pep, que sóc ton tio, què collons passa? Que m’he saltat algun semàfor?”, i en constatar que el denunciad no acataria les meues ordres vaig avisar un altre company i entre els dos ens vam vore obligats a fer-lo baixar del cotxe. Quan li vam explicar el motiu de la denúncia, ell ens va contestar “jo parle com em passa pels ous i quan li ho conte a ton pare, de la bescollà que t’ha d’arrear te n’has de recordar tota la vida [...]”».

Burjassot, 11-5-2026: «[...] que a les 22:35 passava per davant del bar El Pelut, on hi havia molta gent mirant el partit de la Copa d’Europa que jugava el València contra l’Olimpiakos i em parí un moment en la porta a vore el resultat. I en aquell moment el jugador número 10 del València rematà i el baló pegà en el travesser. Aleshores el denunciad cridà de manera perfectament audible “me cague en la mare que l’ha parit mil vegaes!”, per la qual cosa li diguí que isquera un momentet al carrer i el denuncií, i ell, que estava baix els efectes de l’alcohol, em diguí “me cague en la mare que t’ha parit mil vegaes, Jaumet” i esgarrà la denúncia [...]».

Elx, 7-6-2026: «[...] que a les 22:05 el denunciad caminava per la vorera i portava un xiquet menut agafat de la mà que va resultar ser el fill del denunciad. Que el xiquet va entropessar i va caure a terra. Que el denunciad el va alçar immediatament al mateix temps que li deia “alça, pilili!”. Que quan li vaig posar la denúncia pertinent, el denunciad va al·legar en el seu descàrrec que ell no havia volgut dir “alça, pilili!”, sinó “arsa, pilili”, i que si va dir “alça, pilili” en comptes de dir “arsa, pilili” va ser perquè té una empresa de sabates on treballen alguns treballadors

xinesos i que, de tant de sentir-los parlar, de vegades s'enganya i pronuncia una ele en comptes d'una erre, motiu pel qual va dir "alça, pilili", quan en realitat volia dir "arsa, pilili", que és castellà [...]».

València, 12-7-2026: «[...] que a las 21:01 el denunciado ejercia de juez de linea en el partido de tenis que se disputaba en el polideportivo Agóra de esta ciudad. Que a partir de una bola lanzada por uno de los jugadores que botó en la parte exterior de la linea que delimita la pista por la banda izquiérda del jugador el denunciado gritó "au!" a plena voz con la intención de que todo el mundo pudiera oirlo. Que nos vimos hobligados a interrumpir el partido para cumplimentar la denuncia correspondiente entre las protestas del publico asistente lo cual nos obligó a presentar otra denuncia que adjuntamos a esta contra uno de los espectadores el cual ocupaba una silla mas alta con escalónes justo al lado de la pista el cual se negó a bajar de la silla para firmar la denuncia. Que el denunciado que se identificó como juez de línea halebó que la palabra que habia pronunciado no era "au!" sino "out!" que según el mismo explico significa "fuera" en inglés aunque todos los agentes que estabamos presentes en el partido podemos testificar sin duda alguna que el denunciado gritó "au!" en diferentes ocasiones a lo largo del partido sin que intervinieramos en momento alguno puesto que aun no éran las 21:00 horas y que fue a las 21:05 cuando nos decidimos a actuar para cumplir lo que marca la legislación vijente [...]».

Nules, 18-9-2026: «[...] que la denunciant es va presentar a les 0:25 hores a les dependències de la Policia Local amb la intenció de denunciar el seu home. Va declarar que, al voltant de les 23:40 de la nit, ella i el seu home estaven mirant la televisió i van decidir anar-se'n a dormir perquè va acabar la pel·lícula que estaven mirant. Que, quan ja es trobaven al llit, el seu home es va arrimar a la denunciant amb la intenció de mantindre relacions sexuals amb ella, i que, tot i que ella estava cansada de tot el dia, hi va accedir perquè també li apetia i ja feia una setmana que no en mantenien. Que quan el seu home estava a punt de

procedir a introduir el seu membre dins de la vagina de la denunciant, i mentre li tocava els pits, este va exclamar “quines mamelles tens!”. Que esta no és la primera vegada que el seu home li parla així mentre mantenen contacte físic. Que, encara que ella s’estima molt el seu home, sempre s’ha considerat una ciutadana exemplar i no vol fer res que vaja en contra de la llei, i és per això que s’ha decidit a presentar la denúncia. Quan l’hem informada que la prohibició de l’ús del valencià només afecta els espais públics i no els actes íntims en una propietat privada, la denunciant ha contestat que, per si de cas, ella preferia fer la denúncia per a espantar un poc el seu home, perquè ell era molt llançat i estava segura que acabaria incomplint la llei si no l’espantàvem una miqueta, i que aquella denúncia li serviria d’advertència [...]».

D'altra banda, el 8 d'octubre d'aquest any, el consell publicava en el DOGV un altre decret, en el qual s'ordenava la traducció al castellà de tots els topònims valencians, i la revisió d'aquells que ja havien estat traduïts anteriorment. En l'annex I de l'esmentat decret s'oferia un llistat amb els nous topònims que entrarien en vigència a partir de la data de publicació del decret, coincidint amb la celebració de la diada del 9 d'octubre, dia que passava a denominar-se oficialment «9 d'octubre, Dia regional de la Comunitat Valenciana d'Espanya». Oferim ací una reproducció resumida de l'annex.

ANNEX I al Decret 69/2016 de 8 d'octubre pel qual s'estableix la traducció al castellà dels topònims valencians, i la revisió d'aquells topònims que ja han estat traduïts amb anterioritat.

Topònim actual	Topònim actualitzat
Agost	<i>Agosto</i>
Alginet	<i>Alchinito</i>
Almoines	<i>Limosnas</i>
Benicull	<i>Benicoje</i>
Benidorm	<i>Beniduerme</i>
Benimassot	<i>Benimasote</i>
Benlloch	<i>Bienlugarh</i>
Bussot	<i>Buzote</i>
Canet d'En Berenguer	<i>Canecito de Don Berenguer</i>

Castell de Castells	<i>Castillo de Castillos</i>
Castellfort	<i>Castillofuerte</i>
Catadau	<i>Catadado</i>
Corbera	<i>Cuervera</i>
Cullera	<i>Cuchara</i>
Finestrat	<i>Ventanado</i>
Forcall	<i>Horcajo</i>
Gata de Gorgos	<i>Gata de Hoyas</i>
Gorga	<i>Olla</i>
Guadassuar	<i>Guadasudar</i>
Llaurí	<i>Labré</i>
Llocnou d'En Fenollet	<i>Lugarnuevo de Don Hinojito</i>
Manises	<i>Azulejos</i>
Massanassa	<i>Demasiadanariza</i>
Oliva	<i>Aceituna</i>
L'Orxa	<i>La Horcha</i>
Paiporta	<i>Panipuerta</i>
Pedreguer	<i>Pedregal</i>
Picanya	<i>Pinocaña</i>
Pinet	<i>Pinito</i>
Els Poblets	<i>Los Pueblecitos</i>
Puig	<i>Monte</i>
Quart de Poblet	<i>Cuarto de Pueblecito</i>
Rafelbunyol	<i>Rafaelbuñuelo</i>
Relleu	<i>Relieve</i>
Rugat	<i>Rugado</i>
Sanet i Negrals	<i>Sanito y Negrales</i>
Teulada	<i>Tejado</i>
La Vila Joiosa	<i>La Villa Alegre</i>

Fruit del conveni de col·laboració entre la Generalitat i les institucions públiques locals, era la decisió de tots els ajuntaments d'adaptar la toponímia local a la nova llei, a més de revisar el lèxic en tots els àmbits —social, cultural, polític i administratiu— per tal de contribuir a la tasca comuna mampresa des dels governs central i autonòmic, i d'intentar implicar-hi entitats privades. A tall d'exemple, anomenem ací algunes de les accions dutes a terme per l'Ajuntament i la Diputació d'Alacant, unes de les institucions que, en paraules del Molt Honorable President de la Generalitat Valenciana, «*mes i mes lealment ha col·laborat en els governs valensia i espanyol pal reviscolament de la llengua comu, compartida, no solament per tots els espanyols, sino per mils i mils de millons de persones de tot el mon*».

La primera mesura consistia a destinar una partida de tres-cents mil euros per retirar tota la retolació en valencià de la capital alacantina. L'aplicació d'aquesta mesura, però, comportava que el sindicat majoritari de treballadors de la funció pública presentara una denúncia davant el Síndic de Greuges, en la qual acusava l'Ajuntament d'assetjament psicològic al personal de manteniment, en constatar que, després d'inspeccionar la ciutat de cap a cap, no havien trobat cap rètol en valencià. La corporació municipal, reunida en ple i mitjançant l'acord entre les dues forces polítiques majoritàries, demanava al regidor de l'Àrea de Manteniment, Festes i Hasienda que obrira un expedient disciplinari als representants dels treballadors, alhora que aprovava una partida suplementària per instal·lar en tots els accessos a la ciutat rètols gegants amb el lema «*Alicante: la guapa de España*».

Pel que fa a la toponímia local, l'equip de govern municipal aprovava, de manera consensuada amb el primer partit de l'oposició, la traducció i la revisió dels topònims valencians i la seua substitució per aquells altres que es trobaren a l'empara de la nova llei. Deixem testimoniats ací d'alguns dels canvis efectuats: *playa del Postiguito*, en comptes de platja del Postiguet; *playa de la Albuferita*, per platja de l'Albufereta; *Fuentecaliente*, per Fontcalent; *Sierra Gruesa*, per Serra Grossa; *el Bacarote*, pel Bacarot; *el Llano*, pel Pla; *Parque de la Erita*, per Parc de l'Ereta; *Parque El Morante*, per Parc Lo Morant; *Plaza de la Montañita*, per Plaça de la Muntanyeta; *barrio de Leño*, per barri de Rabassa. Cal dir, però, que en aquest darrer cas, per un error del traductor, de primeres se li va donar la denominació de *barrio de Zorra*.

La Regidoria de Cultura, Hasienda i Relacions Vesinals, al seu torn, ordenava la traducció al castellà de les cançons més arrelades entre la població, i autoritzava, a més a més, la introducció dels canvis necessaris en les lletres de les cançons per tal de respectar les rimes. Heus ací alguns fragments de les noves versions, al costat de la versió original.

<p>La manta al coll i el cabasset, mo n'anirem al Postiguet. La manta al coll i el cabasset, mo n'anirem, mo n'anirem al Postiguet.</p> <p>Serra de Mariola. Serra de Mariola. Tota a floretes. Tota a floretes, sí, tota a floretes no, tota a floretes.</p> <p>Tres pardalets i una moneta, d'eixos que van en bicicleta. Xiquets, ploreu, que pardalets tindreu.</p> <p>Som fills del poble que té les xiques com les palmeres de junt al mar.</p>	<p><i>La manta al cuello i el capacito, nos iremos al Postiguito. La manta al cuello i el capacito, nos iremos, nos iremos al Postiguito.</i></p> <p><i>Sierra de Mariola. Sierra de Mariola. Toda a florecitas. Toda a florecitas, sí, toda a florecitas, no toda a florecitas.</i></p> <p><i>Tres pajaritos y una monita, de esos que van en "bibiclita". Chiquillos, llorad, que pajaritos habrá.</i></p> <p><i>Somos hijos del pueblo que tiene a las chicas como las palmeras de junto al mar.</i></p>
---	---

Tampoc els mitjans de comunicació es lliuraven d'alguns conflictes importants, no exempts de polèmica, arran de l'entrada en vigor del decret. Així, el director general de Ràdio Televisió Valenciana obria un expedient disciplinari a un dels presentadors del *Telenotisies nit* per fer servir alguns mots valencians fora de l'horari legal. Aquesta actuació era la resposta contundent a la denúncia presentada pel president de la Diputació de València contra l'esmentat presentador. La frase objecte de polèmica era «*pues entonces pasamos a ver el resultado de la encuesta*». Al·legava el president de la Diputació de València que les paraules «*pues*» i «*entonces*» pertanyen a «*l'idioma valensia*» i que, per tant, el periodista havia infringit la llei de manera evident i pública. El presentador, al seu torn, al·legava en el seu descàrrec que ell s'havia expressat en tot moment en castellà i que potser el seu accent havia pogut dur algú a pensar que havia parlat en valencià, atés que és nascut a Gata de Gorgos.

El president de la Generalitat Valenciana expressava, durant el seu viatge oficial a la Xina, la seua preocupació perquè unes actituds tals

pogueren produir-se al si de la televisió pública, i manifestava que mai no consentiria que s'atacaren «*les rails de nostra llengua valensiana an dictamens que van en contra de la voluntat i la identitat del poble valensia*».

Per tal de resoldre el conflicte, el conseller de Cultura, Pesca i Governació demanava a l'AVL (Acadèmia Valenciana de la Llengua) que dictaminara si l'oració «*pues entonces pasamos a ver el resultado de la encuesta*» contenia alguna paraula o expressió valencianes. Demanava també als seus membres que pararen una atenció especial als vocables «*pues*» i «*entonces*». Sis mesos més tard, l'AVL emetia el seu dictamen, en el qual expressava que l'oració de la discòrdia contenia cinc paraules que formaven part del lèxic valencià. Oferim ací un extracte de l'informe emès per l'acadèmia.

a¹	1. <i>abr.</i> GEOM. Símbol de l'àrea. 2. <i>abr.</i> ASTR. Símbol de l'any.
a²	1. Primera lletra de l'alfabet.
a³	1. a. <i>prep.</i> Indica el lloc on està o passa alguna cosa. b. <i>prep.</i> Indica la direcció o el terme final d'un moviment, real o figurat, efectuat per una persona o per una cosa. [...]
ver	1. a. <i>adj. [ant.]</i> Verdader. b. m. <i>[ant.]</i> Allò que és conforme a la veritat. 2. adj. Dit de l'exemplar més pur dins de la seua espècia, la classe millor. [...]
el¹	1. art. Article determinat masculí. 2. art. Article personal masculí d'ús familiar.
el²	1. pron. Acusatiu masculí del pronom personal de tercera persona del singular. 2. pron. Predicat nominal en substitució d'un nom determinat.
de¹	<i>f.</i> Nom de la lletra <i>d</i> <i>D</i> .
de²	1. a. <i>prep.</i> Expressa relacions circumstancials que denoten allunyament,

separació.

2. b. prep. Expressa relacions circumstancials que denoten el punt de partida d'una acció, especialment d'un moviment o una transició, sovint en correlació amb les preposicions *a* o *en*. [...]

la¹ **1. art.** Article definit o determinant femení.

2. art. Article personal femení que substituïx en la major part del nostre domini lingüístic l'article *na*.

la² *m. MÚS.* Sexta nota de l'escala musical diatònica.

la³ *pron.* Acusatiu del pronom personal femení de tercera persona del singular quan va darrere del verb o davant d'un verb començat en consonant o vocal *i* o *u* àtones.

Afegia, però, que aquests vocables també formen part del lèxic castellà, i que, per tant, en aquest context concret, no es podia afirmar amb certesa que el periodista s'haguera expressat, total o parcialment, en valencià.

El president del Consell expressava, durant l'acte de lliurament dels Premis a l'Excel·lència Empresarial, la seua indignació pel dictamen de l'AVL, i manifestava que mai no consentiria que s'atacaren «*les rails de nostra llengua valensiana an dictamens que van en contra de la voluntat i la identitat del poble valensia*».

Paral·lelament, el president de la Diputació de València convocava una roda de premsa sense preguntes, en la qual manifestava que «*nomes uns gilipolles podrien pensar que “pues” i “entonces” son paraules valensianes. Les paraules valensianes son “pos” i “entonses”. “Pues” i “entonces” son tan castellanes, com catalanes son “doncs” i “aleshores”, encara que alguns gilipolles s'empenyen a dir que son valensianes*». La conseqüència més immediata de les manifestacions del president de la Diputació de València era la decisió per part del director general de Ràdio Televisió Valenciana de suspendre d'ocupació i sou, com a mesura preventiva, no sols el presentador sinó tot l'equip de redacció del *Telenotisies nit*. Al voltant d'aquest afer, el president de la Generalitat

Valenciana declarava en compareixença oficial que mai no consentiria que s'atacaren «*les rails de nostra llengua valenciana an actuacions que van en contra de la voluntat i la identitat del poble valencia*».

La Conselleria d'Educatio, Asunts Socials, Mig Ambient, Parcs temàtics i Alimentasio, sens dubte una de les més afectades per la nova situació, prenia mesures d'emergència amb dos objectius. Primer: col·laborar a restablir la situació lingüística anterior a l'aprovació del nou Estatut. Segon: ajustar-se a la nova normativa emanada del decret que establia el toc de queda lingüístic. Resenyem a continuació algunes de les mesures dutes a terme per aquesta conselleria:

[...]—reducció de les hores lectives setmanals de l'assignatura de Valencià, que passen de tres a una. Podran demanar l'exempció d'esta hora tots/es els/les alumnes que acrediten haver vist un mínim de deu capítols de les sèries L'alqueria blanca i Senyor retor, emeses per l'antiga televisió pública valenciana.

En el cas dels estudis cursats en horari nocturn, sempre que l'hora de Valencià s'impartisca a partir de les 21:00 hores, hora en què entra en vigor el toc de queda lingüístic, esta hora serà substituïda per una altra de reforç de l'assignatura de Xinés mandarí en tots aquells centres que desitgen incorporar l'ensenyament d'esta matèria a la seua oferta educativa, o de IMC (Introducció als Materials per a la Construcció), en el cas que no siga així.

—increment de les hores lectives setmanals de l'assignatura de Castellà, que passen de tres a cinc.

—suspensió definitiva del PIL (Programa d'Immersion Lingüística) i del PEV (Programa d'Ensenyament en Valencià), que seran substituïts pel PILO (Programa d'Incorporació a les Llengües Orientals), i reconversió del PIP (Programa d'Incorporació Progressiva) en el PEPE (Programa d'Enriquiment Profund de l'Espanyol). [...]

El vint-i-cinc d'abril de 2027, el CIS informava que l'ús social del valencià havia disminuït un 1,3% en horari diürn i un 85,3% en horari

nocturn. Els governs espanyol i valencià es congratulaven d'aquestes dades, tot i que reconeixien la necessitat de continuar avançant en la tasca encetada. La Generalitat Valenciana, a la vista dels resultats aconseguits gràcies a les mesures adoptades per les diferents conselleries i a la col·laboració ciutadana, decidia esmenar el Decret 36/2026 per tal de consolidar i millorar aquests resultats. La modificació afectava l'horari del «Toc de queda lingüístic», que a partir d'aquell moment quedava establert des de les 15:00 fins a les 24:00 hores.

Miquel Amorós, «2026, Toc de queda».

Actes del I Simposi Llengua i Cultura a les mítiques terres valencianes.

Abril 2028.